

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2025.
GODINU

1. SADRŽAJ

1. SADRŽAJ.....	1
2. UVOD.....	2
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA	3
3.1. Utjecaj klimatskih promjena.....	4
3.2. Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku	5
3.3. Ekstremne temperature (toplinski valovi)	5
4. POPIS MJERA I NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTANKA PRIRODNE NEPOGOODE	7
4.1.1. Proglašenje prirodne nepogode.....	7
4.1.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta.....	7
4.1.3. Konačna procjena štete	9
4.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći	10
4.1.5. Žurna pomoć	10
4.1.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini	11
5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva	12
6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima, znanstvenim ustanovama i stručnjacima za područje prirodnih nepogoda	13
6.1. Suradnja sa nadležnim tijelima na razini Europske unije	13
6.2. Suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini	14
6.3. Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima za prirodne nepogode	16
6.3.1. OSTALE AKTIVNOSTI	17
7. IZVORI FINANCIRANJA.....	19
7.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda	19
7.2. Izvori sredstava za žurnu pomoć.....	19
7.3. Izvori sredstava za razvoj sustava	19
7.4. Izvješća , registar šteta i nadzor	20

2. UVOD

Hrvatski sabor donio je 2019. godine Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ broj 16/19). Navedenim propisom propisana je obveza JLP(R)S izrade plana djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu do 30. studenog tekuće godine radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

U skladu sa propisanom obvezom Virovitičko-podravska županija (u dalnjem tekstu: VPŽ) donijela je Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda.

Plan djelovanja obuhvaća:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode
2. procjenu osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima određenim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Zbog učestalosti prirodnih nepogoda, utjecaja klimatskih promjena i činjenice kako se Republika Hrvatska godinama nalazi u vrhu članica Europske unije po izdvajanju za sanaciju šteta, VPŽ pravodobno dopunjava postojeći plan / odnosno isti će po potrebi u cijelosti revidirati kako bi se unaprijedio sustav odgovora na prirodne nepogode u skladu sa mogućnostima i u okviru svojih ovlasti.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA

Prirodnim nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovanе nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak, te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

Tablica 1: Odabir prirodnih nepogoda

<i>r.b.</i>	<i>Prirodna nepogoda</i>
1	potres
2	olujni orkanski vjetar
3	požar
4	poplava
5	suša
6	tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7	mraz
8	izvanredno velika visina snijega
9	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljишta
10.	ostale pojave koje bitno utječu na živote

Do izrade ovog dokumenta, na području VPŽ u 2024. godini proglašene su sljedeće prirodne nepogode:

1. Tuča – dana 9. srpnja 2024. godine župan Virovitičko-podravske županije donio je Odluku o proglašenju prirodne nepogode tuča za područje općine Voćin, naselja (Hum, Hum Varoš, Gornje Kusonje, Novo Kusonje, Donje Kusonje i Mačkovac).
2. Suša – dana 20. kolovoza 2024. godine župan Virovitičko-podravske županije donio je Odluku o proglašenju prirodne nepogode suša za područje grada Virovitice, Orahovice, općine Crnac, Čađavica, Lukač, Gradina, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica i Zdenci.
3. Suša - dana 28. kolovoza 2024. godine župan Virovitičko-podravske županije donio je Odluku o proglašenju prirodne nepogode suša za područje grada Slatine te općine Čačinci i Voćin

3.1. Utjecaj klimatskih promjena

Prirodne nepogode kao što je potres ne mogu se predvidjeti, ali se jačina posljedica koje ostavljaju iza sebe može umanjiti kroz niz različitih mjera i sustavnu suradnju svih dionika.

Što se tiče ostalih prirodnih nepogoda kao što su tuča, poplave itd., njihova pojavnost ne može se isključivo vezati za klimatske promjene, ali bitno je istaknuti njihov utjecaj, kao i porast negativnih posljedica koje uzrokuju.¹

Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu očekuje se niz promjena u klimi pod uvjetom da se poduzmu mjere za ublažavanje i prilagodbu.²

Tablica 2: Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000.

Klimatski parametar	Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
	2011. – 2040.	2041. – 2070.
OBORINE	Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatskoj osim u SZ dijelovima
	Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonom (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
	Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
SNJEŽNI POKROV	Smanjenje (najveće u Gorskem kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)

¹ Međuvladin panel o klimatskim promjenama definira klimatsku promjenu kao „...svaka promjena u klimi tijekom vremena, bilo zbog prirodnih promjena ili promjena koje su rezultat ljudskih aktivnosti.“ Definicija klimatskih promjena prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) se posebno oslanja na ljudsko djelovanje kao: „promjena klime koja se pripisuje izravno ili neizravno ljudskim aktivnostima koje mijenjaju sastav globalne atmosfere i koja je, pored prirodnih klimatskih varijabilnosti, promatrana tijekom usporedivih razdoblja.“ Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu.

² Prilikom izrade Strategije prilagodbe klimatskim promjenama razmatrana su dva klimatska scenarija. Scenarij RCP4.5 koji previđa poduzimanje mjera za ublaženje i prilagodbu i RCP. 8.5 kod kojeg se ne predviđaju značajnije mјere ublaženja i prilagodbe. Mjere određene Strategijom prilagodbe oslanjaju se na scenarij RCP4.5, stoga je isti uvršten i u ovaj dokument.

POVRŠINSKO OTJECANJE		Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
TEMPERATURA ZRAKA		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)
		Maksimalna: porast u svim sezonomama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (prilagođeno)

3.2. Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku – 2024.

Republika Hrvatska je posljednjih godina suočena s nizom prijetnji; od poplava, požara, potresa, epidemije do bolesti biljaka i životinja. Na svaku od tih pojava svakako imaju utjecaj i klimatske promjene.

Prema Procjeni rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku utjecaj klimatskih promjena može uzrokovati povećanje rizika od katastrofa na razne načine: mijenjanjem učestalosti i intenziteta prirodnih prijetnji, utječući na ranjivost i mijenjajući područja izloženosti. Rizik od katastrofe povećava se pod utjecajem klimatskih promjena, a istovremeno se pod njihovim utjecajem pojačava intenzitet prirodnih prijetnji i smanjuje otpornost zajednica.³

3.3. Ekstremne temperature (toplinski valovi)

U proteklih 60 godina, u Hrvatskoj je svako desetljeće bilo sve toplije pa je ono posljednje (2011. – 2020.) bilo za 1,7 °C toplije u odnosu na prvo desetljeće (1961. – 1970.) odnosno za 1 °C toplije od klimatološkog prosjeka iz 1981. – 2010. Među 10 najtoplijih godina, sedam ih je iz posljednje dekade, a najtoplijia je bila 2019. godina dok je 2020. u Hrvatskoj bila četvrta najtoplijia. Na globalnoj razini, razdoblje od 2015. – 2020. je najtoplije 6-godišnje razdoblje na Zemlji od kada postoje sustavna meteorološka motrenja. U Republici Hrvatskoj se, prema simulacijama regionalnim klimatskim modelom, ljeti očekuje porast broja vrućih dana (kad je

³ Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku – 2024. godina

maksimalna temperatura veća od 30 °C), što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka (toplinski valovi).⁴

Ovako dugi toplinski valovi osim što izazivaju sušu i time stvaraju značajne finansijske štete na usjevima, bitno utječu i na društvo:

- ranjive skupine kao što su umirovljenici s vrlo niskim primanjima, nezaposlene osobe, osobe sa zdravstvenim poteškoćama, osobe s invaliditetom često si ne mogu priuštiti rashladne uređaje ili su u prijetnji od energetskog siromaštva
- na određene zdravstvene poteškoće toplinski valovi iznimno utječu pogoršavajući stanje osoba
- raste opterećenje žurnih službi i bitno otežava radne uvjete
- otežava radne uvjete za osobe koje rade na otvorenom (npr. radnici u građevini)
- postoji veća mogućnost ozljeda ili smrti kod događaja na otvorenom gdje se okuplja veći broj ljudi ili događaji traju dosta dugo
- veće su mogućnosti smanjenja pitke vode
- jača izoliranost određenih dobnih skupina (npr. stariji građani koji sami žive i osobe na čije zdravstveno stanje utječe toplina veći dio dana provode u stanovima kroz duža vremenska razdoblja)
- događaju se incidenti kada se djeca ostavljaju u vozilima.

Temeljem analize svih prethodnih navoda, kao i činjenice kako se Republika Hrvatska ove godine nosila sa više toplinskih valova koji su počeli sredinom lipnja i uz vrlo kratke prekide trajali do početka rujna, što je za posljedicu imalo i sušu na području VPŽ, te velike štete na usjevima, ali je i bitno utjecalo na kvalitetu života stanovnika u vrlo dugom razdoblju, u nastavku teksta fokus će se staviti najviše na ekstremno visoke temperature, jačanje otpornosti i razvijanje svijesti građana.

⁴ Strategija upravljanja rizicima od katastrofa do 2030.

4. POPIS MJERA I NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTANKA PRIRODNE NEPOGOODE

U slučaju bilo koje prirodne nepogoda procedura je sljedeća:

4.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjene uvjete utvrđuju općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju štete od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁵ provode sljedeće radnje:

- a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
- b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
- c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

4.1.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja

⁵ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se prodljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

4.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoј vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu

- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

4.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

4.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijeti ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶.

⁶ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

4.1.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

4.1.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁷
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne)samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva

⁷ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
 5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mјera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremnost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Trenutno je u postupku izrade Procjena rizika od velikih nesreća kojom će se analizirati sustav i temeljem kojeg će se ocijeniti njegove potrebe.

Ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mјera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine“ broj 29/83, 36/85 i 42/86).
- u skladu sa mogućnostima proračuna sudjelovanje na natječajima energetske obnove zgrada u javnom sektoru kojima se podupire sveobuhvatna obnova što uključuje mјere za unaprjeđenje ispunjavanja temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade, posebice radi povećanja potresne otpornosti zgrade,
- podizanje svijesti stanovništva o potrebama provjere svojih građevina (stručna analiza građevine kako bi se procijenila njezina otpornost na djelovanje potresa i odredila možebitna građevinska poboljšanja konstrukcije, te po potrebi i provedba građevinskih poboljšanja konstrukcije)
- podizanje svijesti stanovništva (s naglaskom na djecu) o postupanju u slučaju potresa,
- dorada plana djelovanja CZ-a kojima se osigurava veći stupanj zaštite osoba s invaliditetom u slučaju ostvarenja prirodne nepogode

- u skladu sa mogućnostima proračuna moguće je sufinanciranje kupnje materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od tuče, te poticanje osiguranja.
- u odnosu na požare otvorenog prostora bitno je podizati svijest građana o postupanju na otvorenom prostoru i prilikom boravka u prirodi, pogotovo u sušnim razdobljima, koja su zbog klimatskih promjena učestalija
- u odnosu na poplave bitno je podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od poplava (postupanje u slučaju prijetnje, održavanje odvodnih kanala u privatnom vlasništvu itd.).
- suše - podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od suše (postupanje u slučaju prijetnje, spajanje na sustav navodnjavanja itd.).

Moguća preventivna sredstava za smanjenje posljedica od mraza su potpore u poljoprivredi koje mogu uključiti sufinanciranje kupnju uređaja, materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od mraza i poticanje osiguranja, kao i druge aktivnosti usmjerene na smanjenje posljedica od mraza.

6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima, znanstvenim ustanovama i stručnjacima za područje prirodnih nepogoda

Odgovor na prirodne nepogode, a posljedično i na smanjenje rizika od negativnih posljedica klimatskih promjena vrlo je složen problem koji može jedino biti kvalitetno adresiran ako se zasniva na suradnji sa svim relevantnim dionicima. Virovitičko - podravska županija svoj razvoj sustava temelji na kvalitetnoj i sustavnoj vertikalnoj i horizontalnoj suradnji sa svim dionicima, što posebno uključuje razvoj suradnje kroz:

- nadležna tijela na razini Europske unije (Europski odbor regija)
- suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini
- suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini
- suradnja sa stručnjacima za prirodne nepogode.

6.1. Suradnja sa nadležnim tijelima na razini Europske unije

U skladu sa Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa, odgovor na prirodne nepogode treba se zasnivati na jačanju lokalnih kapaciteta, uvažavajući njihova znanja sa terena.

Jedan od osnovnih prioriteta Europskog odbora regija u razdoblju 2020. – 2025. godine je izgradnja otpornih regionalnih i lokalnih zajednica. Globalne pandemije, klimatska, digitalna i demografska tranzicija te migracijski tokovi imaju velik utjecaj na sve europske regije, gradove i sela. Slijedeći UN-ove ciljeve održivog razvoja Europski odbor regija utvrđivati će rješenja

kojima će osigurati da EU u dovoljnoj mjeri podupire lokalne i regionalne vlasti u odgovaranju na buduće krizne situacije i društvene promjene do kojih dolazi u njihovim zajednicama.

Virovitičko-podravska županija putem predstavnika Republike Hrvatske u Europskom odboru regija adresirati će stavove koji se tiču potreba lokalnih i regionalnih zajednica u odgovoru na prirodne nepogode, a pogotovo onima koji su posljedica klimatskih promjena.

6.2. Suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini

Kako bi se razvijala kvalitetna suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini potrebno je prije svega adekvatno i stručno usklađenje sa dokumentima više razine jer se njima usklađuju ciljevi, omogućava napredak cijelog društva i uspostavlja djelotvoran okvir za suradnju.

U veljači 2021. godine, Hrvatski sabor donio je Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske. U skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske dokument je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Ostali akti strateškog planiranja ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom razvojnom strategijom.

U skladu sa obvezama iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ 123/2017), Virovitičko - podravska županija izradila je Plan razvoja Virovitičko – podravske županije za razdoblje od 2021. – 2027.

Plan razvoja izrađen je na načelu partnerstava. Kako bi se osigurala ravnomjerna zastupljenost partnera i transparentnost korišteni su različiti oblici savjetovanja s dionicima razvoja i građanima, što uključuje sastanke, radionice radnih skupina itd.

Plan razvoja usklađen je sa hijerarhijski najvišim aktom strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj ; Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., te sa Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu.

Svi planirani projekti usklađeni su sa dokumentima prostornog uređenja, s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti, ostalim programskim dokumentima za finansijsko razdoblje Europske unije 2021. – 2027. te s Teritorijalnom strategijom Panonske Hrvatske/Planom industrijske tranzicije Panonske Hrvatske.⁸

U skladu sa Planom razvoja i strateškim ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije poseban naglasak stavit će se na sljedeće aktivnosti koje imaju direktni utjecaj na ublažavanje i uklanjanje posljedica od prirodnih nepogoda:

- izgradnja novih i unapređenje postojećih vodoopskrbnih sustava
- izgradnja novih i unapređenje postojećih sustava odvodnje

⁸ Plan razvoja Virovitičko-podravske županije za razdoblje od 2021. – 2027.

- jačanje svijesti stanovništva o važnosti pripravnosti na krizne događaje
- organizacija i provedba edukativnih programa usmjerenih na osnaživanje sustava civilne
- zaštite za suočavanje s rizicima kriznih stanja
- sustavno provođenje aktivnosti informiranja i osposobljavanja građana vezano za prevenciju i
- suočavanje s kriznim situacijama
- sustavno provođenje vježbi sustava žurnih službi, operativnih snaga i pravnih osoba
- osnaživanje zajednica za odgovor na krizne događaje
- realizacija edukativnih aktivnosti o mogućnostima zaštite od prirodnih nepogoda i poduzimanju aktivnosti u izvanrednim situacijama
- uspostava međusektorskog županijskog tijela za koordinaciju, i upravljanje aktivnostima
- praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama
- izgradnja sustava za praćenje, predviđanje i planiranje mjera prilagodbe i jačanje otpornosti na klimatske promjere
- uvrštenje mjera prilagodbe i povećanja otpornosti na klimatske promjene u sve strateške programe i planove razvoja ključnih sektora VPŽ
- poticanje primjene Zelene gradnje kao sredstva ublažavanja posljedica klimatskih promjena i stvaranja povoljnijih radnih i životnih uvjeta
- izgradnja sustava za prikupljanje i transport otpadnih voda u slučaju poplava
- poboljšanje sustava zaštite od poplava, suša, tuča i požara
- jačanje ljudskih, infrastrukturnih i logističkih kapaciteta za spašavanje i potrage
- organizacija kvalitetnog i organiziranog sustava civilne zaštite u slučaju budućih situacija nepogoda
- izgradnja i/ili opremanje vatrogasnih domova i spremišta
- opremanje potrebnom opremom Društava Crvenog križa
- ulaganje u skladišne prostore operativnih snaga Civilne zaštite
 - unapređenje i povećanje djelotvornosti i učinkovitosti spašavanja i potražnih intervencija na vodi i tijekom ronilačkih intervencija pod vodom, edukacijama, obukom, opremanjem i vježbama,
 - unapređenje i povećanje djelotvornosti i učinkovitosti potražnih intervencija i spašavanja na neuređenim područjima edukacijama, obukom, opremanjem i vježbama,

- unapređenje i povećanje učinkovitosti intervencija u situacijama katastrofa (potresi i poplave) edukacijama, vježbama i opremanjem timova za spašavanje iz ruševina i timova za spašavanje na brzim vodama uslijed poplava

Osim navedenih aktivnosti , potrebno je istaknuti i kako je jedna od indikativnih aktivnosti osiguranje prijevoza za osobe s invaliditetom u ruralnom području. Iako se ova aktivnost obrađuje unutar drugih mjera i ciljeva, svako je značajna u slučaju ostvarenja nekih prirodnih nepogoda kao što je npr. potres jer omogućava kvalitetnije zbrinjavanje osoba.

6.3. Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima za prirodne nepogode

Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima odvija se:

- kroz poticanje sudjelovanja i savjetovanja sa raznim dionicima prilikom izrade raznih stručnih dokumenata koji su podloga za razvoj sustava.

Trenutno je u izradi Procjena rizika od velikih nesreća, za čije potrebe je osnovana radnu skupinu u koju su uključeni dionici iz raznih područja kako bi svojim znanjem i iskustvom pridonijeli kvaliteti procjene.

U području ekstremnih temperatura potrebno je uključiti razne dionike kako bi se smanjile posljedice od dugih toplinskih valova. U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima od katastrofa posebno će se poticati suradnja sa nadležnim tijelima i ostalim stručnjacima u sljedeće svrhe:

- poticanje „ozelenjivanja okoliša“, dizajn zgrada(primjerice, povećanje zasjenjivanja, orientacije i izolacije zgrada) i povećanje energetske učinkovitosti
- kako bi se smanjio rizik od ekstremnih temperatura, posebice od nastanka tzv. „toplinskih otoka“ u urbanim sredinama, promicati očuvanje i razvoj zelene i plave infrastrukture poput parkova, drvoreda, odnosno vodenih tokova u gradskim i ruralnim područjima, kao i mreže zaštićenih područja i područja ekološke mreže
- kako bi se ojačala opća pripremu za ekstremne temperature i ojačala svijest:
- poticat će se komunikacija sa nadležnim institucijama, stručnjacima kao i udrugama na lokalnim razinama o mogućim rješenjima za ranjive skupine kao što su umirovljenici s vrlo niskim primanjima, nezaposlene osobe, osobe sa zdravstvenim poteškoćama, osobe s invaliditetom koje si vrlo često ne mogu priuštiti rashladne uređaje ili zbog socijalnih okolnosti postoji prijetnja od energetskog siromaštva kao i za osobe na koje toplinski valovi iznimno utječu pogoršavajući njihovo zdravstveno stanje (npr. osobe koje imaju multiplu sklerozu),

- jačati svijest poslodavaca o potrebi prilagodbe radnih uvjeta posebno za radnike na otvorenom
- jačati svijest nadležnih tijela koja odobravaju razna događanja, kao i organizatora kako tijekom toplinskih valova postoji veća mogućnost ozljeda ili smrti kod događaja na otvorenom gdje se okuplja veći broj ljudi ili događaji traju dosta dugo, kao i dodatnom opterećenju službi u slučaju incidenta
- jačati svijest svih građana kako tijekom toplinskih valova postoji značajno opterećenje žurnih službi i bitno otežava radne uvjete
- jačati svijest građana o razumnom trošenju vode
- jačati svijest građana kako tijekom toplinskih valova jača socijalna izoliranost određenih dobnih skupina (npr. stariji građani i osobe na čije zdravstveno stanje utječe toplina veći dio dana provode u stanovima kroz duža vremenska razdoblja).
- jačati svijest građana da ne smiju djecu ostavljati u vozilima.

6.3.1. OSTALE AKTIVNOSTI

6.3.1.1. Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa

Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine poseban naglasak stavljen je na primjenu Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. Konvencijom je određeno kako Država potpisnica konvencije u skladu sa svojim obvezama proisteklim iz međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo koje obuhvaća ljudska prava poduzet će sve potrebne mjere za osiguranje zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, uključujući situacije oružanog sukoba, humanitarnih kriza i prirodne katastrofe.

Ured pravobraniteljice za osobe sa invaliditetom je nakon razornog potresa skrenuo pažnju kako se treba posebno obratiti pažnja na osobe sa invaliditetom. Ured je nadležnim tijelima dostavio Vodič za podršku osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa izdan od strane Zajednice saveza osoba sa invaliditetom Hrvatske.

Vodeći se navedenim preporukama, Virovitičko -podravska županija prilikom dorade Planova djelovanja civilne zaštite uzet će sve navedene preporuke u obzir, a posebno se fokusirati na sljedeće aktivnosti:

Tablica 3: Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa

INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	SVRHA
Edukacija povjerenika CZ	Upoznati povjerenike CZ sa osobama sa invaliditetom i njihovim ograničenjima, na prostoru njegovog djelovanja.

	Obučiti povjerenike CZ sa načinom postupanja s osobom sa invaliditetom u skladu sa njegovim ograničenjima.
Edukacija osoba sa invaliditetom	Upoznati osobe sa invaliditetom sa načinom postupanja u kriznim situacijama u skladu sa njihovim ograničenjima.

6.3.1.2. Korištenje digitalnih tehnologija u svrhu jačanja odgovora na prirodne nepogode

Sukladno Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine digitalna tehnologija i digitalizacija sustava za pomoć u odgovoru i upravljanje operativnim snagama civilne zaštite jedan je od instrumenata za unaprjeđenje kvalitete odgovora.

Virovitičko - podravska županija će u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima ojačati korištenje digitalnih tehnologija u svrhu bolje i kvalitetnije komunikacije sa građanima.

U slučaju ostvarenja prirodne nepogode, preporučit će se jedincima lokalne samouprave da u svrhu bolje i jasnije komunikacije sa građanima, putem medija i službene web stranice:

- objave uvjete za naknadu štete⁹
- pozovu građane da prijave štete
- objave službeni obrazac za prijavu štete kao i primjerak popunjenoj obrasca
- objave kontakt telefon/elektroničku adresu na koju oštećenici mogu podnijeti prijavu i dobiti dodatne upute.

Službena web stranica i društvene mreže mogu se također koristiti za:

- promocija aktivnosti operativnih snaga civilne zaštite i uporaba broja 112
- promocija informativno-edukacijskih aktivnosti djece i odraslih
- nastavak digitalne pristupačnosti prilagodbe web stranice kako i osobe s invaliditetom ne bi imali nikakvih prepreka u interakciji ili pristupu digitalnom sadržaju
- razmjeni točnih i provjerenih informacija sa građanima u slučaju prirodne nepogode i omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe. Kao predložak, mogu se koristi Upute za stanovništvo koje su sastavni dio Plana djelovanja CZ-a. ([prilog 6](#))
- upućivanje na izvore sa točnim i provjerenim informacijama
- smanjenja netočnih informacija i lažnih vijesti.

⁹ Većina JLS u pravilu objavljuje na web stranicama odluku o proglašenju štete i obrazac poziva. Međutim praksa je pokazala da problemi u komunikaciju u pravilu nastaju kod prirodnih nepogoda koja uzrokuju veća razaranja poput potresa, kada je sustav puno više opterećen i građani imaju puno više upita, stoga službe znaju biti dodatno opterećene.

Daljnje korištenje digitalnih tehnologija provodit će se u skladu sa planovima optimizacije, digitalizacije i modernizacije javne uprave koja će pojednostaviti administrativno okruženje i neizravno utjecati i na sustav odgovora na prirodne nepogode.

7. IZVORI FINANCIRANJA

7.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije
3. donacija.

7.2. Izvori sredstava za žurnu pomoć

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj godini. Žurna pomoć dodjeljuje se iz:

1. državnog proračuna
2. proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda. Žurna pomoć uračunava se u iznos pomoći za djelomičnu sanaciju posljedica prirodnih nepogoda. Ako je iznos predujma veći od iznosa pomoći utvrđene za konačne potvrđene štete u Registru šteta, jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati povrat viška dodijeljenih sredstava u proračun.

7.3. Izvori sredstava za razvoj sustava

Financijske mogućnosti ovisit će o dinamici oporavka Republike Hrvatske što će odrediti i dinamiku oporavka proračunskih prihoda.

Izvori financiranja za razvoj sustava kroz edukaciju i digitalizaciju su:

1. proračun Virovitičko - podravske županije
2. europski fondovi

7.4. Izvješća , registar šteta i nadzor

Gradsko povjerenstvo ili općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske te dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Rok podnošenje izvješća je 20 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći. ([prilog 7](#))

Županijsko povjerenstvo podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava, putem Registra šteta i pisanim putem.

U izvješću se navode sredstva koja se dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva iz drugih izvora.

Rok podnošenja je 30 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći . ([prilog 8](#))

U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći gradskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem.¹⁰

Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda.

Nadzor nad uočenim nepravilnostima provode nadležna ministarstva. Proračunski nadzor provodi ministarstvo nadležno za financije.

¹⁰ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 41. (3).

Tablica 1. Razvrstavanje prirodnih nepogoda

Šifra	Vrsta prirodne nepogode
01	potres
02	olujni i orkanski vjetar
03	požar
04	poplava
05	suša
06	tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
07	mraz
08	izvanredno velika visina snijega
09	snježni nanos i lavina
10	nagomilavanje leda na vodotocima
11	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljjišta
12	druge pojave koje ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području

OBRAZAC PN

ŽUPANIJA	
GRAD/OPĆINA	
VRSTA PRIRODNE NEPOGOODE	

PRIJAVA ŠTETE OD PRIRODNE NEPOGOODE

Prijavljujem štetu od prirodne nepogode u kojoj je oštećena/uništena niže navedena imovina.

Prijavitelj štete			
OIB			
Adresa prijavitelja štete			
Adresa imovine na kojoj je nastala šteta			
Kontakt			
Za štete u poljoprivredi:			
MIBPG			
Broj ARKOD čestice za koju se prijavljuje šteta/broj katastarske čestice			
Za štete u graditeljstvu	(zaokružiti):		
Doneseno rješenje o izvedenom stanju:	DA	NE	U postupku

Prijavljujem štetu na imovini (zaokružiti):	Opis imovine na kojoj je nastala šteta:
1. građevine	
2. oprema	
3. zemljište	
4. višegodišnji nasadi	

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

Virovitičko-podravska županija

Prilozi

5. šume		
6. stoka		
7. ribe		
8. poljoprivredna proizvodnja – prirod		
9. ostala dobra		
10. troškovi		
11. Ukupni iznos prve procjene štete:	kn	
Osiguranje imovine od rizika prirodne nepogode za koju se prijavljuje šteta (zaokružiti)	DA	NE

Mjesto i datum:

Potpis prijavitelja štete (za pravne osobe: pečat i potpis odgovorne osobe):

Tablica 2. Koeficijent istrošenosti građevina

Starost građevine u godinama	Koeficijent istrošenosti	
	50 godina	100 godina
od 0 do 10	0,90	0,96
od 11 do 20	0,78	0,90
od 21 do 30	0,62	0,84
od 31 do 40	0,42	0,78
od 41 do 50	0,20	0,70
od 51 do 60		0,62
od 61 do 70		0,52
od 71 do 80		0,42
od 81 do 90		0,32
od 90 do 100		0,20
preko 100		0,20

Tablica 3. Koeficijent za izračun veličine građevine

Vrsta građevine	Koeficijent
Kamene zgrade	0,65
Starije zidane zgrade	0,70
Suvremene zidane i armiranobetonske zgrade	0,80
Zgrade od čelika i drva	0,85
Pomoćne prostorije (garaže, podrumi, stubišta, ostave, pušnice, ljetne kuhinje i sl.)	0,50

Tablica 4. Koeficijent istrošenosti opreme

Vijek trajanja opreme	Koeficijent istrošenosti
Nova ili do 1/3 vijeka trajanja	1
Od 1/3 do 2/3 vijeka trajanja	0,7
od 2/3 do 1/1 vijeka trajanja	0,4
veća od vijeka trajanja	0,3

Prilog 6

Upute za stanovništvo

OPĆENITO O POSTUPCIMA KOD NESREĆA

POSTUPCI PRIJE NESREĆE:

- Upoznajte se s utvrđenim mjerama i planovima sigurnosti i zaštite.
- Osposebites se za provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite kako biste mogli reagirati prije nego što na mjesto nesreće dođu timovi žurnih službi i operativnih snaga zaštite i spašavanja.
- Nabavite tranzistorski radioprijamnik kako biste mogli dobiti upute mjerodavnih institucija o poduzimanju zaštitnih mjera, kao i druge informacije koje vam mogu pomoći u provođenju zaštite i ublažavanju mogućih posljedica.
- S članovima uže obitelji dogovorite točno mjesto susreta u slučaju katastrofe, na kojem ćete se naći ako komunikacija bude prekinuta. To mjesto mora biti dobro poznato svim članovima obitelji.

POSTUPCI TIJEKOM NESREĆE:

- Ne širite paniku.
- Ponašajte se sukladno prethodno dobivenim uputama nadležnih institucija, kao i onima dobivenim neposredno prije nesreće ili za vrijeme trajanja nesreće.
- Provodite sve preporučene mjere za pojedinu vrstu nesreće kako biste najbolje zaštitili sebe, članove svoje obitelji i druge osobe.
- Po nastanku nesreće započnite primjenjivati mjerne osobne zaštite.
- Ako vam razvoj situacije dopusti, započnite s provođenjem mjera uzajamne zaštite i sa spašavanjem stradalih osoba.

POSTUPCI NAKON NESREĆE:

- Nazovite broj 112 i obavijestite o nesreći i njezinim posljedicama.
- Ne koristite javne prometnice bez prijeke potrebe, oslobođite ih za vozila žurnih i spasilačkih službi.
- Ako ste raspoređeni u neku od postrojbi operativnih snaga zaštite i spašavanja, javite se na vrijeme na zborno mjesto i postupajte prema nalozima zapovjednika.
- Započnite ili nastavite s aktivnostima zaštite i spašavanja, odazovite se pozivima čelnika jedinice lokalne samouprave u kojoj živate ili tvrtke u kojoj radite, uključite se u organizirani i integrirani sustav civilne zaštite.

	<p>Što je potrebno učiniti?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dosljedno postupajte po dobivenim informacijama nadležnih službi. - Stalno slušajte lokalne radijske postaje. - Prije napuštanja doma isključite iz mreže struju, vodu i plin. - Sa sobom ponesite opremu za preživljavanje. - Spustite rolete na prozorima i nakon izlaska zaključajte svoj dom. - Što hitnije napustite mjesto stanovanja. - Ako imate vremena, ostavite poruku na vratima na kojoj ćete napisati vrijeme kada ste otišli i mjesto na koje idete. Ukoliko cijela obitelj u trenutku evakuacije nije bila zajedno, poruka će im pomoći da znaju gdje ste. - Slijedite rute koje su vam dale nadležne službe. Ne tražite prečac, jer bi vas on mogao dovesti na opasno područje. - U evakuacijskim centrima se obavezno registrirajte. U tom slučaju će vas vaša obitelj prije naći.
	<p>Što učiniti prije nego što se poplava dogodi?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Locirajte svoj dom u odnosu na kartu poplavnog područja. - Ako imate mogućnost, kod osiguravateljskih kuća osigurajte dom od posljedica poplave. - Slušajte radio ili gledajte televiziju kako biste bili dobro informirani o zbivanjima u vezi s poplavom. - Ako se vaš dom nalazi u poplavnom području, budite svjesni da su informacije o visini vodostaja i poduzimanju mjera obrane od poplava upućene vama, s namjerom da vas potaknu na poduzimanje mjera samozaštite. - Premjestite na viši kat: namještaj, električne uređaje, toksične tvari i ostale vama vrijedne stvari. <p>Kako postupiti u slučaju poplave?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čuvajte se bujičnih poplava – odmah se premjestite na višu poziciju. - Isključite uređaje na glavnim osiguračima i ne dotičite električne uređaje ako je vlažno ili ako stojite u vodi. - Ako morate napustiti dom, ponesite osobne dokumente, lijekove, nužnu odjeću i vodu za piće. - Ne krećite se kroz tekuću vodu. - Ne vozite automobil na poplavljenom području. - Ako ste morali napustiti dom, vratite se tek kada to nadležna tijela dopuste. Nakon poplave što prije očistite septičke jame. - Očistite i dezinficirajte sve što možete. - Prokuhavajte vodu za piće.

	<p>Jaka zima</p> <p>Što manje boravite na otvorenom ili u negrijanom zatvorenom prostoru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prije izlaska na otvoreno slojevito obucite dovoljno toplu odjeću i obuću, ne zaboravite zaštititi glavu i šake. • Ne izlazite na led na zaleđenim vodenim površinama zbog opasnosti od pucanja leda, propadanja u ledenu vodu i utapanja. • U prostorijama koje nisu grijane, prije nastupa jake zime ispustite vodu iz vodovodnih cijevi, spremnika ili grijaća vode te sustava centralnog grijanja koji nije u funkciji, a u zahodsku školjku i podne sifone ulijte nesmrzavajuću tekućinu. <p>Snijega i poledice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • redovito i pravovremeno održavati čistim od snijega i poledice pločnike ispred i pristupne putove do svog objekta. • Ako led ne možete očistiti s pločnika posipajte ga sipinom. • Koristite obuću s gumenim hrapavim đonom da smanjite opasnost od klizanja i pada na poledici ili snijegu. • Budite oprezni hodajući uz zgrade ili ispod drveća jer s njih iznenada može pasti snijeg ili led, te iz istog razloga ne parkirajte svoje vozilo na tim mjestima. • Temeljito očistite snijeg i led sa svog vozila prije uključivanja u promet, uz obavezno korištenje zimske opreme na vozilu. • Ako je moguće, otresite snijeg sa voćaka, ukrasnog drveća i grmlja, TV antena, izoliranih telefonskih ili električnih kablova i sličnog, kako biste sprječili njihovo oštećivanje i lom.
	<p>Što učiniti u slučaju iznenadnog nastanka potresa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sačuvajte prisebnost i ne paničarite. - Ako se nalazite u nižim prostorima, izađite na slobodan prostor. - Udaljite se od stabala, električnih vodova, građevina. - Ako se nalazite u zgradama na višim katovima, ostanite u stanu. - Sklonite se ispod dovratka, drvenog stola ili stanite u kut prostorije. - Udaljite se od staklenih površina i pregradnih zidova. - Zaštitite oči rukama. - Nemojte upotrebljavati šibice i otvorenu vatru. - Ako ste u automobilu, zaustavite se na otvorenom prostoru. <p>Što učiniti nakon potresa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne paničarite, sačuvajte snagu. - Zatvorite plin, struju i vodu na glavnoj sklopici. - Napustite prostoriju i uzmite samo najvažnije stvari. - Ne upotrebljavajte dizalo. - Ne upotrebljavajte vodu iz vodovoda za piće. - Postupajte prema uputama koje dobijete putem sredstava javnog priopćavanja. - Ako ste ostali pod ruševinama, lupajte po instalacijskim cijevima ili dajte signal na neki drugi način kako bi vas spasioci mogli čuti i locirati. - Ne zaboravite na humanost i pomoći stradalima.
Suša	<ul style="list-style-type: none"> • Štedljivo koristite pitku vodu iz vodovoda, ne perite njome automobile, pločnike, ne zalijevajte vrtove i travnjake. • Zbog mogućih redukcija vode, osigurajte pričuvu vode za piće. • Smanjite kemijsko i biološko zagađivanje vlastitih otpadnih voda kako bi što manje zagadivale vodotoke s niskim vodostajem u koje se ulijevaju. • Ne ložite vatru na otvorenom, ne bacajte opuške i zapaljene šibice u prirodi zbog opasnosti nastanka i širenja požara. Vrtove i travnjake zalijevajte vodom dovezenom iz većih vodotoka.

Što činiti da se požar ne dogodi?

- Ne ložiti vatru na udaljenosti manjoj od 10 m od građevina, odnosno 100 m od šuma ili skladišta žitarica, niti na prostorima gdje je to zabranjeno.
- Prije napuštanja mjesta na kojem je vatra gorjela potrebno je zaostala žarišta ugasiti vodom ili prekriti pijeskom ili zemljom.
- Ne smiju se bacati goruće šibice i neugašeni opušci.
- Šibice i upaljače treba držati izvan dohvata djece.
- Obvezno upotrebljavati samo ispravne električne uređaje, a popravke takvih uređaja obavljati samo kod servisera.
- Prije napuštanja stana svakako treba isključiti sve električne uređaje i ostalo.

Kako postupiti u slučaju požara?

- Manji požar pokušajte ugasiti protupožarnim aparatima ili priručnim sredstvima.
- Ako je požar veći, pozovite vatrogasce.
- Izbjegavajte dim, kao i udisanje produkata izgaranja.
- Evakuirajte djecu, starije osobe i osobe u panici iz područja opasnosti.
- Ako trebate proći kroz zadimljenu zonu, gdje postoji i utjecaj topline, pokrijte glavu i zaštitite oči, a mokrom tkaninom ili ručnikom pokrijte lice, nos i usta.
- Nastojte ostati što bliže podu.
- Zatražite pomoć susjeda ili prolaznika.
- Zatvorite dovod plina i električne energije.
- Vatrogascima pri ulasku u objekt prenesite bitne informacije.
- Neposredno nakon požara ne otvarajte prozore.
- Ne udaljavajte se od objekta još nekoliko sati.
- Zaostala žarišta požara nemojte ostaviti bez nadzora.
- Ako je moguće, sačuvajte tragove nastanka požara.
-

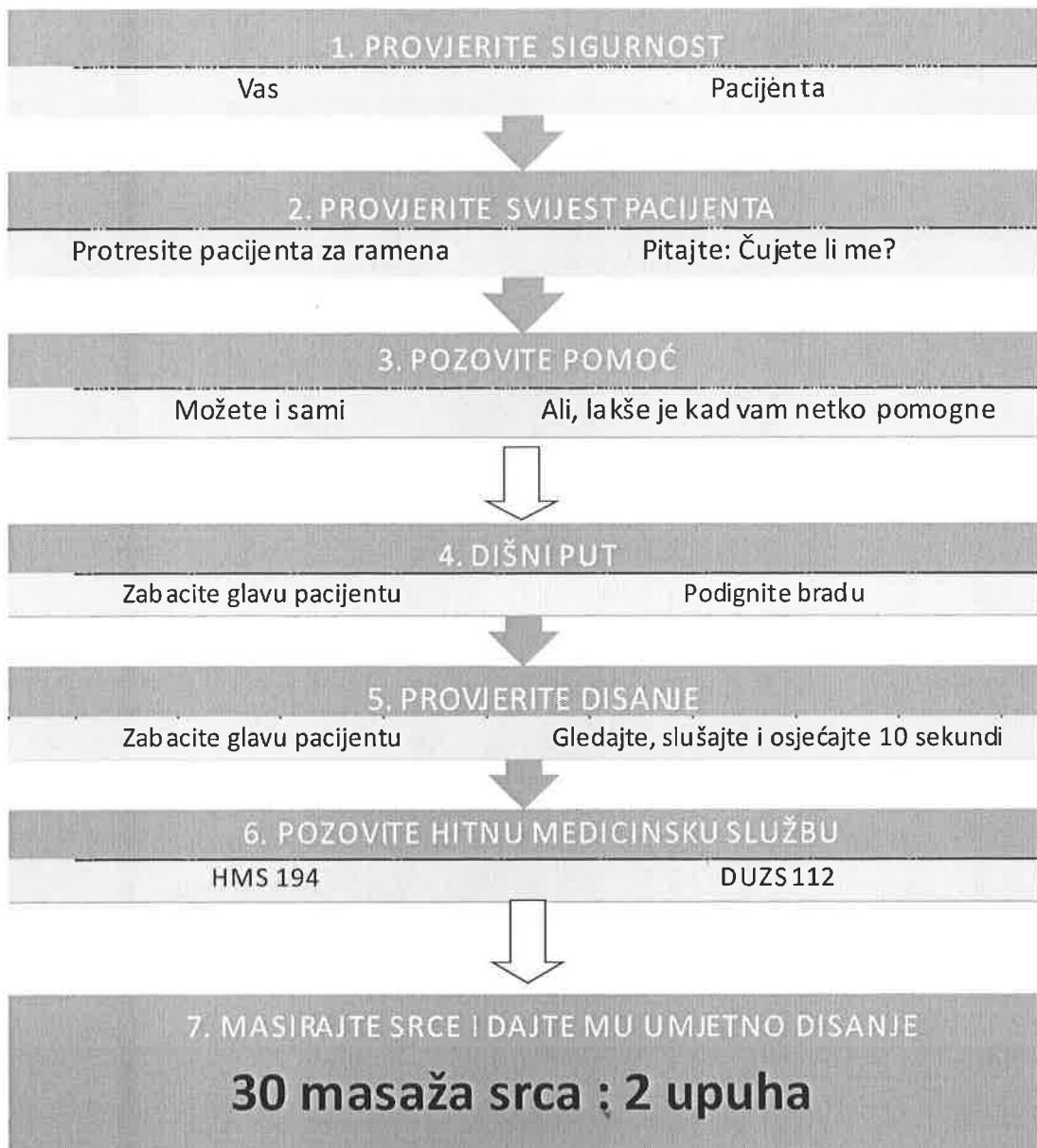
- Dobro zatvorite sve prozore i vrata, spustite rolete ili zatvorite prozorske kapke.
- Odmaknite se od prozorskih stakala u unutrašnjost građevine.
- Ako građevina nije solidno građena a očekuju se orkanski udari vjetra ili pojava pijavice, sklonite se u podrum ili solidno građenu građevinu, prethodno zatvorite vodu i plin na glavnom ventilu i isključite struju na glavnoj sklopljici kako bi sprječili sekundarne štete.
- Slušajte obavijesti na radiju i postupajte u skladu s njima.
- Po prestanku opasnosti pregledajte objekt iznutra i izvana te uočena oštećenja popravite ili za to angažirajte stručne službe.
- Kao pješak, krećite se u pognutom stavu, uz zavjetrinu ako je ima, pridržavajući se za čvrste predmete.
- Vodite računa o mogućnosti pada crijeva s krova, grana s drveća i slično.
- Ne sklanjajte se ispod drveća zbog opasnosti od udara groma, loma grana ili rušenja stabla.
- Svoje vozilo sklonite u čvrsti objekt, a ako to nije moguće parkirajte ga na otvorenom prostoru (ne uz kuće ili drveće), na mjestu gdje se ne mogu pojavitи bujične vode.
- Ukoliko vozite, poštujte upozorenja i zabrane nadležnih službi, a ako vas je orkanski vjetar, sa ili bez oborina zahvatio na otvorenoj cesti, zaustavite vozilo van prometnice, po mogućnosti u prirodnoj zavjetrini.
- Ako kampirate, pratite vremensku prognozu, poštujte upozorenja o mogućnosti jakog vjetra, šator ili kamp prikolicu premjestite na prostor bez drveća i dodatno usidrite a vi se sklonite u čvrste objekte.

Požar**jak vjetar s tućom**

Toplinski val	<ul style="list-style-type: none"> • Pratite vremensku prognozu, • Izbjegavajte izlazak na otvoreno između 11 i 16 sati, • Izbjegavajte fizički naporne aktivnosti na otvorenom, • Boravite u najsvježijem dijelu stana, • Redovito pijte vodu ili voćne sokove, a izbjegavajte alkohol, kavu i čaj, • Konzumirajte salate, voće i kuhanu povrće koje sadržava više vode, • Ako morate biti na otvorenom, nosite lagani i široku odjeću, šešir ili kapu, • Ako osjećate glavobolju, vrtoglavicu, mučninu, nagli porast temperature, grčeve, nesvjesticu ili druge slične simptome, nazovite svoga liječnika ili hitnu medicinsku službu, • Nekoliko puta tijekom dana osvježite se hladnom vodom, • Osigurajte dovoljno vode kućnim ljubimcima i domaćim životinjama.
Klišta i odroni	<ul style="list-style-type: none"> • Pojavu većeg klizanja zemljišta ili odrona treba prijaviti na broj 112, policiji ili nadležnoj službi u gradu ili općini na čijem se terenu klizište pojавilo, • Ako klizište ozbiljno ugrožava neku građevinu, u njoj treba isključiti struju, plin i vodu, • Građevinu ugroženu klizištem treba napustiti i udaljiti se na sigurnu udaljenost, • Nakon napuštanja ugrožene građevine treba čekati daljnje upute stručnjaka iz nadležnih službi.
Postupak s osobama s invaliditetom i/ili osobama s drugim poteškoćama	<ul style="list-style-type: none"> • Prvo pitajte osobu kojoj želite pomoći, treba li vašu pomoć (nemojte pretpostavljati da je potrebna). • Dopustite osobi da vam kaže kako joj najbolje možete pomoći u njenom ograničenju, kao i s opremom koju koristi. • Ne pokušavajte podizati, pridržavati ili asistirati, osim u slučaju da poznajete tehnike kojima možete sigurno i uspješno pomaknuti osobu. • Pitajte osobu postoji li neki dio tijela koji ne osjeća i je li potrebno pregledati to mjesto.
Priprema doma za krizne situacije	<p>Ako niste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priredite zalihe hrane i vode dostatne za najmanje tri dana - Priredite opremu za preživljavanje - Sačinite obiteljski plan. <p>Zalihe hrane i vode</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planirajte jednu litru vode po osobi dnevno - Kupite flaširanu vodu ili skladištite običnu vodu u plastičnoj ambalaži s istaknutim rokom valjanosti - Vodu ostavite na hladnom i mračnom mjestu - Redovito zanavljajte zalihu - Pripremite hranu koja se ne čuva u hladnjaku i onu koja se ne treba kuhati, konzerviranu hranu - Priredite mijeko u prahu.

MALI PODSJETNIK ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI

OSNOVNI POSTUPCI ODRŽAVANJA ŽIVOTA

PRILOG 7**ŽUPANIJSKO IZVJEŠĆE O UTROŠKU SREDSTAVA POMOĆI**

NAZIV ŽUPANIJE:								
TEMELJEM ODLUKE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE*								
RBR	GRAD/OPĆINA	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO		Povrat sredstava u državni proračun
		Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba	Iznos isplaćene pomoći	
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
UKUPNO:								
NAPOMENA:**								

* navesti klasu i urudžbeni broj Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći

** navesti obrazloženje povrata sredstava u državni proračun; navesti druge izvore dodjele sredstava pomoći

GRADSKO/OPĆINSKO IZVJEŠĆE O UTROŠKU SREDSTAVA POMOĆI

NAZIV GRADA/OPĆINE:										
TEMELJEM ODLUKE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE*										
RBR	IME I PREZIME	OIB	FIZIČKE OSOBE		PRAVNE OSOBE		UKUPNO		Povrat sredstava u državni proračun	Dodjela sredstava iz drugih izvora
			Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći	Broj osoba**	Iznos isplaćene pomoći		
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
UKUPNO:										
NAPOMENA***:										

* navesti klasu i urudžbeni broj Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći

** upisati u koloni »ukupno«

*** navesti obrázloženje povrata sredstava u državni proračun; navesti druge izvore dodjele sredstava pomoći